

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Lisák Beáta ügyvéd által képviselt I.-VIII.r., a személyesen eljáró IX.-X.r. felpereseknek a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ alperes ellen növényvédelmi bírság tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Pest Megyei Bíróság 2009. február 27. napján kelt 6.K.27.272/2008/4. számú jogerős ítélet ellen I.-VIII.r. felperesek által 5., valamint Kfv.3. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 6.K.27.272/2008/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az I-VIII.r. felpereseket, hogy fizessenek meg a Magyar Államnak - külön felhívásra - külön-külön 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

A felperesek az egymással szomszédos - az R.-i Földhivatal nyilvántartásába felvett -, T. város területén található ingatlanok tulajdonosai. Ezen ingatlanok tekintetében az R.-i Körzeti Földhivatal 2005. szeptember 8. napján helyszíni ellenőrzést végzett, melynek során megállapította, hogy a földterület használói elmulasztották parlagfű mentesítési kötelezettségüket, az érintett területen a virágzó parlagfű területi borítottsága átlagosan 78-80 %-os volt.

A Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ a felperesekre 2005. szeptember 14. napján kelt határozataival, mint az érintett ingatlanok földtulajdonosaira - 20.000.-20.000.- Ft növényvédelmi bírságot szabott ki, továbbá közérdekű védekezést rendelt el, melynek kezdési időpontjaként 2005. szeptember 19. napját határozta meg. A határozatokat közhírré tétel útján közölte, így azok az érintett település polgármesteri

hivatalában is kifüggesztésre kerültek. Az érintett földtulajdonosoknak 2005. szeptember 23. napjától kezdődően kézbesítették a határozatokat.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú alperesi hatóság az elsőfokú határozatokat helybenhagyta.

A Pest Megyei Bíróság a felperesek keresetét elutasította. Az ítélet a növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény /a továbbiakban: Tv./ 5. § /1/ bekezdésének c/ pontja, /2/ bekezdésének b/ pontja, /3/ bekezdése, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény /a továbbiakban: Ttv./ 25. §-ának a/ pontja alapján megállapította, hogy az ellenőrzési jegyzőkönyv, a készített fényképfelvételek, valamint a korábbi közigazgatási perben meghallgatott helyszíni szemlét lefolytató személyek tanúvallomását tartalmazó jegyzőkönyvek alapján csak arra a következtetésre lehetett jutni, hogy 2005. szeptember 8. napján a felperesek ingatlanai virágzó parlagfűvel voltak fertőzöttek. A felperesek által becsatolt Cs. F. nyilatkozata szerint ugyan legeltetés folyt parlagfű mentesítés céljából az érintett területeken, azonban az igazolás tanúsága szerint a legeltetés csak augusztus hó végéig tartott. Ugyanakkor a felpereseknek folyamatosan kellett volna biztosítani az adott év június 30. napjától, hogy a vegetációs időszak végéig folyamatosan parlagfű mentes maradjon a terület.

Rögzítette, hogy a Ttv. rendelkezései szerint a legeltető Cs. F. nem minősül földhasználónak, a földhasználati jogot Cs. F. nyilatkozata magában nem keletkezteti, továbbá a perbeli ingatlan szántó művelési ágban volt nyilvántartva, és magától értetődő, hogy a földhasználat is csak szántóra vonatkozhatott volna.

Emellett a közérdekű védekezés elrendelése is jogszerű volt, mert a parlagfű mentesítés objektív kötelezettség, a határozat közlése pedig a kifüggesztéssel szintén szabályszerűen megtörtént. Az a körülmény, hogy mikor kerül sor a közérdekű védekezés végrehajtására, illetve a végrehajtással kapcsolatban milyen kára keletkezett felpereseknek a közérdekű védekezéssel felmerült költségek rögzítő határozat elleni jogorvoslattal támadható.

Megjegyezte továbbá, hogy az eljáró hatóság a növényvédelmi bírságot a törvényi minimumban határozta meg, végül utalt arra, hogy az ellenőrzést végző személyek tanúkénti meghallgatását azért mellőzte a bíróság, mert a korábbi közigazgatási perben ezen személyek meghallgatást nyertek, és ezen per tárgya ugyanazon ingatlan parlagfűvel való fertőzöttsége volt.

A felperesek a IX.r. és X.r. felperesek kivételével felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő a jogerős ítélettel szemben, melyben

kérték a Pest Megyei Bíróságot új eljárás lefolytatására utasítani, másodlagosan pedig a közigazgatási hatóságot kérték új eljárás kötelezésére, tekintettel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény /a továbbiakban: Ket./ 2. §-ának /3/ bekezdésébe és 50. §-ának /1/ bekezdésébe ütközött az eljárásuk. Sérelmezték, hogy az ítélet indokolása helytelenül jelölte meg a felperesek ingatlanainak méretét, a felperesek által kezdeményezett tanúbizonyítási eljárásokat nem folytatta le a bíróság, a felperesek által felajánlott hangfelvételeket ekként nem tudták a bíróság részére átadni, ezáltal kizárta a bíróság a szembesítés lehetőségét az eljáró felügyelő A. J., illetve Cs. F. között, és mindez megsértette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 221. §-ának /1/ bekezdését, és a Pp. 3. §-ának /5/ bekezdését. Az ítélet egyáltalán nem tért ki arra, hogy a felperesek által kért bizonyítási indítványokat miért nem fogadta el a bíróság.

A legeltetés tényét Cs. F. tudta volna igazolni, ugyanakkor a Pest Megyei Bíróság is megállapította, hogy csak a tárgyév augusztus végéig tartott a legeltetés, és ennek megállapításával nem lehetett volna marasztalni felpereseket, mivel a Ttv. 5. §-ának /3/ bekezdése szerint a parlagfű mentesítésnek tárgyév június 30. napjáig kell eleget tenni. Előadták, hogy elképzelhetetlen, hogy augusztus végétől szeptember 8. napjáig a parlagfű oly mértékben megnőjön, ahogy az az ellenőrzési jegyzőkönyvben rögzítésre került. Azt pedig, hogy ha az ingatlanon legeltetés volt, akkor a nevezett ingatlanok nem lehettek parlagfűvel fertőzöttek, ezt az eltérő tartalmú jegyzőkönyvek is alátámasztották. A 2006. évben folyt peres eljárásban tett nyilatkozatok a jelen ügyben érintett ingatlanokra nem vonatkoztathatók, különböző ingatlanokról van szó.

Tévedett továbbá a jogerős ítélet abban is, hogy a Ttv. 25/A. §-ának /2/ bekezdése alapján meg lehetett volna állapítani a tulajdonosok tekintetében a bírságot, mert ezen jogszabályhelyre is figyelemmel a földhasználóját kellett volna bírsággal sújtani.

Továbbra is vitatták, hogy szabályszerű lett volna a kézbesítés, hiszen a Tv. 7. §-ának /7/ bekezdése értelmében közszemlére tétel útján akkor közölhető a határozatok, ha a földhasználó, illetve a termelő lakó-, vagy tartózkodási helye, illetve székhelye ismeretlen, vagy a postai küldemény azzal a megjegyzéssel érkezett vissza, hogy a címzett ismeretlen helyen tartózkodott, vagy a címe ismeretlen. A jelen eljárásban azonban a felek lakóhelye nem volt ismeretlen. Egyebekben a Tv. 7. §-ának /1/ bekezdése is azt erősíti, hogy a határozatot az önkéntes végrehajtás miatt előbb kézbesíteni kell.

Végül előadták, hogy a Pest Megyei Bíróság nem tért ki külön arra az ítéletében, hogy miért készült ugyanazon a napon, ugyanazon hatósági személyek által ugyanazon területről két eltérő tartalmú jegyzőkönyv. Figyelmen kívül hagyta a bíróság a bizonyítékok közül azt a jegyzőkönyvet, mely egyértelműen megállapítja, hogy a nevezett ingatlan parlagfűvel nem fertőzött.

Az I.-VIII.r. felperesek felülvizsgálati kérelme alaptalan, az alábbi indokok alapján:

A Tv. 5. §-ának /3/ bekezdése értelmében a földhasználó köteles az adott év június 30. napjáig az ingatlanon a parlagfű virágzását megakadályozni, és ezt követően ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani.

A Tv. 7/A. §-ának /1/ bekezdése szerint az 5. § /3/ bekezdésében foglalt kötelezettség elmulasztása esetén rendelheti el külterületen a szolgálat, belterületen a jegyző a parlagfű elleni közérdekű védekezést.

Ugyanezen szakasz /7/ bekezdése úgy szól, hogy a parlagfű elleni közérdekű végzést elrendelő határozatnak - a /4/ bekezdés szerinti töréspontokkal, valamint helyrajzi számon - meg kell határozni azt a területet, amelyre a hatósági védekezés kiterjed. A határozat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható. A határozatot közzemlére tétel útján kell közölni, amelynek során a határozatot az ingatlan fekvése szerinti település polgármesteri hivatalánál is közzé kell tenni.

A Ttv. 25/A. §-ának /2/ bekezdése értelmében, aki szerződés alapján termőföldet használ, és annak területe a földrészletek számától függetlenül az 1 ha-t meghaladja, köteles a szerződést annak megkötésétől számított 30 napon belül a földhivatalhoz nyilvántartásba vétel céljából benyújtani. Ugyanezen szakasz /6/ bekezdése szerint a földhasználati szerződés bejelentésének elmulasztása szerződés érvénytelenségét vonja maga után. A /7/ bekezdése pedig rögzíti, hogy ha a földhasználó személyére vonatkozó bejelentés nem érkezett, akkor a termőföld használójának a tulajdonost kell tekinteni.

A Pp. 221. §-ának /1/ bekezdése értelmében, az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást, az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azon körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amely miatt a bíróság valamely tény nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet indokolása ugyan több helyen pontatlanul fogalmazott, de ez nem jelentette a Pp. 221. § /1/ bekezdésének olyan mértékű sérelmét, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezte volna.

Kétségtelen tény, hogy a 2006. évben tárgyalt ügyben született tanúmeghallgatási jegyzők adatai szerint a két ügyben nem azonos ingatlanokról van szó, hanem csak egyazon ellenőrzés megállapítása alapján hozott határozatok felülvizsgálatára került sor a korábbi ügyben, és jelen ügyben. A Legfelsőbb Bíróság e jegyzőkönyvet áttanulmányozva arra a következtetésre jutott, hogy a tanúk vallomása, összevetve azt az ellenőrzési jegyzőkönyvekkel felperesek ingatlanaira nézve is irányadó.

Cs. Gy. felperesek által csatolt és hivatkozott nyilatkozata szerint- szemben az ítélet Pp. 206. §-ába ütköző iratellenes megállapításával- augusztus elejéig /és nem végéig/ tartott a legeltetés, melyből okszerűen következik, hogy Cs. Gy. által végzett legeltetés ténye - szemben felperesek álláspontjával - nem zárja ki, hogy szeptember 8. napján parlagfűvel volt fertőzött az érintett terület.

A Legfelsőbb Bíróság nem értett egyet felperesekkel abban, hogy a két ellenőrzési jegyzőkönyv tartalma egymástól érdemben eltérne. A jegyzőkönyvek egyformák a beazonosítás tekintetében, a parlagfű borítottságra vonatkozó megállapítások is megegyeznek, a "legeltetett területek" és a „területen birkajárás nyomai találhatóak” kifejezések különbözősége nem jelent érdemi - az ügy megítélése szempontjából releváns - különbséget.

A fentiekből következik az is, hogy a bíróság jogszerűen mellőzte az ellenőrzést végző tanúk jelen ügyben történő ismételt meghallgatását, mert nem volt szükség Cs. Gy.-vel történő szembesítésre. Ugyanis az ellenőrzési jegyzőkönyvek is azt tartalmazták, hogy valamilyen legeltetés folyt a területen, ez felperesek által csatolt tanúnyilatkozat alapján augusztus elejéig tartott, következésképp nincs olyan körülmény mely azt igazolná, hogy szeptember 8. napján ne lehetett volna parlagfűvel fertőzött a terület.

Tévedtek felperesek abban, hogy az adott év június 30. napját követően már nem terhelte felpereseket a védekezési kötelezettség, és helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a Tv. 5. §-ának /3/ bekezdése értelmében nem csak az adott év június 30. napjáig kell a parlagfű mentesítést elvégezni, hanem ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig fenn kell tartani.

Helytállóan foglalt állást abban is a jogerős ítélet, hogy Cs. Gy. - a földhasználati szerződés bejelentésének hiányában - nem volt olyan földhasználónak tekinthető, aki felelősségre vonható lett

volna az ingatlan tulajdonosai helyett, ez nyilvánvalóan következik a Ttv. 25/A. §-ának /7/ bekezdéséből.

Végül a Legfelsőbb Bíróság egyetértett abban is a jogerős ítélettel, hogy jelen ügyre - szemben felperesi hivatkozással - a Tv. 7/A. § /7/ bekezdését kell alkalmazni a határozatok kézbesítésére vonatkozó szabály tekintetében, ekként az ítélet jogi álláspontja e körben is helytálló volt.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségről történő rendelkezést a Pp. 270. §-ának /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. §-ának /2/ bekezdése alapján mellőzte, tekintettel arra, hogy tárgyalás tartására nem került sor, és alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálatot kérő I.-VIII. r. felpereseket külön-külön kötelezte a felülvizsgálati eljárási illeték viselésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 40. §-ának /1/ bekezdése és a 38. §-ának /2/ bekezdése értelmezésével, az Itv. 50. §-ának /1/ bekezdése alapján.

Budapest, 2010. február 16.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács András sk. előadó bíró, dr.Kovács Ákos sk. bíró